

Carlo Roberto Maria Redaelli

MLADENIČ, KI JE SLEDIL JEZUSU

PISMO SVETEGA MARKA

ODRASLI CERKVI

založba Voce Isontina

Carlo Roberto Maria Redaelli

MLADENIČ, KI JE SLEDIL JEZUSU

**PISMO SV. MARKA
ODRASLI CERKVI**

Pastoralno leto 2017-2018

založba Voce Isontina

na platnici: sv. Peter posveti sv. Marka,
Bazilika v Ogleju - freska v kripti (foto Andrian)

V BENETKAH, BAZILIKA SV. MARKA

Zakaj
potovanje v
Benetke

Zgodaj sem prispel v Benetke, v vročem in vlažnem avgustovskem jutru, potem ko sem v Gorici vstopil na prvi vlak. Želim iti k sv. Marku v baziliko: da, nisem se zmotil, ko sem zapisal “k sv. Marku v baziliko” namesto “v baziliko sv. Marka”: hočem iti k svetniku. Hitro stopam po pretežno praznih beneških uličicah, ki vodijo od postaje sv. Lucije do trga sv. Marka – pol ure časa. Spotoma premišljujem v sebi, zakaj sem tu. Po škofijskem zborovanju v začetku meseca junija, posvečeno mladim, sem skušal poiskati v svetem pismu mlado osebnost, ki bi mi služila za oporno točko za temo, ki jo želim predlagati krščanski skupnosti v goriški škofiji v novem pastoralnem letu, kakor bo to naredila Cerkev v Italiji in po svetu. Poznam predlog, naj letos odraščajoči in mladi sledijo poti ljubljene učenca, protagonista evangelija po Janezu; moj namen pa ni toliko v tem, da bi pisal neposredno mladim, pač pa odraslim skupnostim v župnijah, združenjih in gibanjih naše škofije. Želim, da bi se bolje naučile sprejeti mladino in jo spremljati ter ji zaupati vlogo protagonista: ob tej priložnosti bi se tudi sami... pomladili (vedno sveža evangeljska mladost!).

Pomislil sem na svetega Marka, ki ga nova zaveza navaja že od časa njegovega odraščanja, in na njegovo zgodbo. Nanj sem pomislil tudi zato, ker je resnično bil prej “naš”, čeprav je sedaj že stoletja

tudi resnično "beneški": prišel je v Oglej oznanjat evangelij in je pospremil Mohorja k Petru, da je postal naš prvi škof. Simpatična legenda? Kakorkoli že, oglejska Cerkev ima vendarle apostolski izvor in prav gotovo tudi zvezo z Aleksandrijo v Egiptu, kjer je Marko oznanjal evangelij in umrl. Dospel sem. Vstopim v cerkev skozi leva stranska vrata bazilike, ki so namenjena vernikom. Pred urno svetega Marka opazim že nekaj oseb v tihi molitvi. Tudi jaz se obrnem nanj.

Molitev ali
"naročilo"
svetemu Marku?

»Dragi sveti Marko, tu je tvoje telo, a ti si pri Gospodu. Kdor gre onkraj ne izstopi iz cerkvenega občestva, pač pa ga doživlja s še večjo močjo, kajti že gleda in ljubi iz Božjega zornega kota. Trdno sem prepričan, da ne izgubimo svoje osebnosti in osebne zgodovine, ko pridemo h Gospodu, a dokončno občestvo z njim dvigne na najvišjo potenco vse to, kar je sestavljalo naše življenje, naši talenti, naša zanimanja, osrednja pozornost naše ljubezni. Ti si na poseben način ljubil našo zemljo, to veliko mesto Oglej kamor je krščanstvo prišlo že zelo hitro, se razširilo na severo-zahod Italije in postopoma v bližnje evropske kraje. Prav gotovo ga še vedno ljubiš. Rad bi te prosil, da spregovoriš našim skupnostim o svoji krščanski poti in nas naučiš kako naj sprejemamo mlade, kako naj jim stojimo ob strani, kako naj nas nagovarja njihovo iskanje resnice, njihova velikodušnost, pa tudi njihovi dvomi in njihovi strahovi. Predajam ti besedo. Samo to prosim: dovoli mi, da ti izročim pisma, ki so mi jih v teh letih izročili odrasčajoči in mladi, posebno ob priložnosti zakramenta potrditve. Medtem ko sem jih prebiral, sem

bil ganjen zaradi njihove odkritosrčnosti, njihove potrebe po tem, da spregovorijo o sebi in zlasti ker sem med njihovimi vrsticami začutil ljubezensko nit, ki jo veze Duh v njihovem življenju. Če se ti zdi primerno, jih lahko uporabiš v svojem spisu. Le to te prosim, da spremeniš njihova imena in tako spoštuješ intimnost teh, ki so mi pisali. 2. septembra se bom vrnil v Benetke. Prišel bom zopet sem in računam, da mi boš takrat izročil pastirsko pismo: časa bo dovolj, da pripravijo slovenski in furlanski prevod ter poskrbijo za objavo. Računam na to. Sam pa bom nadaljeval molitev k Duhu in klical tvoje posredništvo in varstvo.»

Benetke, 10. avgusta 2017

PISMO SVETEGA MARKA ODRASLI CERKVI

Marko, učenec apostolov in evangelist, Cerkvi v Gorici. Cerkvi, ki je odrasla, ki hoče biti zrela v veri in ki si želi, da jo vodijo novi navdihi Duha.

Rad vam bom pripovedoval svojo zgodbo mladega Jezusovega učenca. Želim si, da bi bila uporabna, posebno za odrasle, tako bi sprejeli vabilo papeža Frančiška naj bomo Cerkev, ki v pripravi na škofovsko sinodo *“želi poslušati mlade: kaj mislijo, kaj čutijo, kaj hočejo, kaj kritizirajo in česa se kesajo. Vse.”* (Bedenje v pripravo na svetovni dan mladih, 8. april 2017).

Obljubljam vam svojo pristrčno molitev in priprošnjo.

Markov
pozdrav Cerkvi
v Gorici

1. Mlad in nepreviden mladenič

»In vsi so ga zapustili in zbežali, neki mladenič pa je šel za njim. Ogrnjen je bil le z lanenim oblačilom. Zgrabili so ga, on pa je oblačilo pustil in gol pobegnil« (Mr 14, 50-52).

Iz evangelija
po Marku

Mnogi raziskovalci nove zaveze še dandanes razpravljajo ali sem bil prav jaz ali ne tisti fant, oblečen samo v rjuho, ki je sledil Jezusu, ko so vklenjenega peljali iz oljskega vrta na sodišče sinedrija. Pustimo odprto vprašanje... Sam pa vam povem, da sem bil prav jaz, Janez, imenovan tudi

Skrivnosten
mladenič

Marko. Star sem bil petnajst let. Nisem bil slučajno tisto noč v vrtu Getsemani. Hotel sem iti skrivaj pred svojo materjo, čeprav je prav ona zagnetila v meni željo, da bi šel tja.

Družinska
zgodba

Da bi vam razložil vse bolj natančno, vam moram povedati nekaj o svoji družini. Moji starši so bili dobrostoječi. Mati Marija je bila po rodu iz Galileje, oče Jakob iz Jeruzalema. Njuno poroko so določili njuni starši: ded Janez, zelo uspešen trgovec, in ded Simeon, ki je prihajal večkrat iz Kafarnauma v sveto mesto tako za razne praznike (dober in pravoveren Jud) kakor po trgovskih poslih, ki jih je imel z dedom Janezom (nekoč mi je mama zaupala, da sta se ona in moj oče pravzaprav že opazila med nekim praznikom in sta si bila všeč; pa tudi srečala sta se nekajkrat, skrivaj pred starši...)

Po letu dni poroke sem se rodil jaz: dali so mi ime po očetovem očetu – Janez – a so mi dodali po takratni navadi pri bogatejših jeruzalemskih družinah, še rimsko ime Marko. Ko sem bil star približno dve leti, je oče, ki je medtem postal gospodar trgovine umrl. Ostal sem tako edinec in sirota po očetu. Mama je nadaljevala dejavnost s pomočjo dedka Janeza: bila je res močna žena, pogumna in delavna. Spominjala je na “vrlo ženo”, ki zna upravljati dom in trgovske posle, kakor jo opisuje sklep knjige Pregovorov (prim. Prg 31,10-31).

Resnično si je moja mama zaslužila pohvalo, ki jo omenja ta svetopisemska knjiga: *“Žena, ki se boji Gospoda, pa je vredna hvale. Dajajte ji od sadov njenih rok, njena dela naj jo hvalijo pri mestnih vratih”* (Pr 31,31).

V podjetju je pomagal tudi očetov bratranec po imenu Jožef: bil je levit, rojen na Cipru, ki se je le nekaj let prej preselil v Jeruzalem. Pravil sem mu kar “stric”, a mi je s časom postal kot oče.

Nekega dne, tri leta pred dogodki tistega večera, je moja mama rekla dedu Janezu, naj sam nadaljuje delo v trgovini; s prijateljicami – Joano, ženo Herodovega upravitelja Kuze, s Suzano in še z dvema drugima (prim. Lk 8,2-3) – se je odločila, da bo sledila nekemu Jezusu iz Nazareta, ki ga je imela za mesijo in bi ga rada celo gmotno podpirala. Dedek ni bil najbolj prepričan, da je to prav, a se ni uprl snahini izbiri. Mama me je pustila doma, me zaupala Rebeki, moji dojlji, in stricu Jožefu. Občasno se je vračala domov, ko so Jezus in njegovi učenci prihajali v Jeruzalem in mi pripovedovala o njem. Sam sem videl Jezusa le nekajkrat, v templju, a se mu nisem dovolj približal, da bi slišal njegove besede. Nekoč sem spremljal od daleč njegovo skupino, bilo je proti večeru, in sem odkril, da se ustavljajo v vrtu ob vznožju Oljske gore, na drugi strani potoka Cedrona, kjer je bila tudi prostorna votlina in preša.

Mama
“učenka”

A preidimo na tisti večer, pravzaprav na predvečer tistega dne, ko je mama prišla le mimogrede domov z zaskrbljenim obrazom in je rekla dedku, da se boji za Jezusovo življenje. Dedek je potr dil, da je slišal po Jeruzalemu kar nekaj namigov o zaroti proti tistemu mesiji in celo o nekem njegovem učencu, ki naj bi ga izdal proti plačilu. Nato je mami priporoči, naj ostane zaprta doma in izrazil upanje, da se je tisti večer tudi Jezus s svojimi skril na varno mesto. Jaz sem poslušal njun pogovor in sem sklenil, da bom po sončnem zahodu odšel na kraj, kamor se je Jezus navadno umikal.

Kaj se je zgodilo tam, dobro veste. Videl sem, kako so bežali vsi tisti, ki so bili z Jezusom, le eden ne. Ta je ostal kot okamenel, nato pa je sklenil, da mu bo sledil od daleč. Jaz sem se postavil za njim, toda vojaki so me odkrili. Morda je bila za to kriva bela rjuha, ki sem jo imel na sebi in se je zasvetila, ko jo je obsijal žarek polne lune.

Res sem bil nepremišljen; moje dejanje bi lahko imelo hude posledice. Kolikokrat mi je mama v naslednjih tednih očitala prav to, čeprav obenem ni prikrivala veselja nad tem, da sem kljub tveganju sledil Jezusu. To sem naredil nepremišljeno in drzno, a tudi pogumno, kakor zna mladina.

Ko se sedaj obračam nazaj, se ne kesam, da sem tisti večer ravnal tako: tudi mnogo drugih mladih moje starosti bi storilo enako. Pogum, pomešan z nepremišljenostjo, je tipičen za mlade. Toda brez

tistega poguma in tiste drznosti bi svet ne napredoval in bi se naveličal opazovati, kako se ponavljajo vedno enake stvari.

Prepričan sem, da velja isto tudi za Cerkev. Mladim bi morali dati več prostora in več zaupanja; prav tako njihovemu iskanju, ustvarjalnemu duhu in pogumu; morali bi se več učiti od njih. Tudi Cerkev bi morala biti vedno mlada, polna tiste mladosti, ki je dar Duha: on pretresa s svojim dihom preizkušene kalupe in s svojim ognjem poživlja strast za evangelij. Krščanska skupnost bi morala biti bolj korajžna, bolj inovativna, bolj preprosta.

Tisti večer sem imel na sebi samo rjuho – morda premalo...- toda številne skupnosti so danes uklenjene in se dušijo zaradi navad, navezanosti, predsodkov, zaprtosti... kar omejuje možnost preprostega in sproščenega življenja po evangeliju ter otežkoča nujno potrebne in primerne izbire. Na misel mi prihaja Savlov oklep, ki bi v teoriji moral pomagati Davidu med bitko s filistejskim velikanom, v resnici pa mu je oviral celo hojo. David se ga je rešil in odvrnil tudi težak meč: zmagal je samo z uporabo preproste frače (prim. 1 Sam 17,38-51).

“Oklep” ali
“rjuha”?

Vašim svetom in skupinam bi rad ponudil tri vprašanja:

- Kaj bi lahko storili, da bi zaupali naši mladini,

Tri vprašanja za
razmislek

ji nudili dovolj priložnosti in ji omogočili, da odkrije nekaj novega za našo skupnost? To bi pomenilo hoditi z njimi.

- Katera težka oblačila, nerodne oklepe moramo pogumno odvreči s sebe?
- Kakšne korake lahko storimo, da bomo sledili Jezusu?

Nekaj "norosti"
za Jezusa?

Rad bi tudi, da bi vsak izmed vas premislil o svoji verski izkušnji in se vprašal, ali je vsaj enkrat v življenju ušpičil kako "norost" za Jezusa, kako nepremišljeno in pogumno dejanje zanj.

2. Gostoljubna hiša, kjer srečamo evangelij

«Tédaj se je Peter zavedel [angel mu je namreč pomagal, da se je rešil ječe] in rekel: »Zdaj vem, da je res! Gospod je poslal svojega angela in me rešil iz Herodove roke in pred vsemi nakanami judovskega ljudstva.« In ko si je o tem prišel na jasno, je stopil do hiše Marije, matere Janeza Marka, kjer je bilo veliko zbranih in so molili. Potrkal je na vežna vrata in služkinja z imenom Roda je šla poslušat, kdo trka. Prepoznala je Petrov glas in od samega veselja ni odprla vrat, ampak je stekla povedat: »Peter stoji pred vrati!« Rekli so ji: »Blede se ti!« Ona pa je zatrjevala, da je res. Tédaj so rekli: »Njegov angel je.« Peter je še kar naprej trkal. Ko so nazadnje le odprli, so ga zagledali in osupnili. Z roko jim je dal znamenje, naj bodo tiho, in povedal jim je, kako ga je Gospod rešil iz ječe. »Sporočite to Jakobu in bratom!« je naročil, nato pa odšel in odpotoval v drug kraj». (Apd 12, 11-17).

Čudežna
osvoboditev in
gostoljubna hiša

Ko je Peter odšel iz ječe je dobro vedel, da se je prva jeruzalemska krščanska skupnost zbirala v naši hiši. Hiša je bila prej last dedka Janeza, sedaj pa mamina in jo je dala na razpolago skupnosti. V njej smo stanovali moja mati, jaz, tri uslužbenci trgovine in nekaj hišnih pomočnikov, nikoli pa ni zmanjkalo gostov. Tam sem slišal govoriti o Jezusu, spoznal sem njegove besede, njegove čudeže, njegovo trpljenje (ki sem ga bil, žal, tudi sam deležen), njegovo smrt in vstajenje. V tisti hiši sem srečal Petra in ostale apostole. Tam sem govoril

Dom, kjer živijo
po evangeliju

z ženami, ki so stregle Jezusu in so mu sledile vse do križa, medtem ko so apostoli zbežali: stare mamine prijateljice, a tudi nove, kakor npr. Marija Magdalena; žene, ki so imele za seboj sumljivo preteklost, a jih je Jezus ozdravil in odrešil. Med tistimi zidovi sem slišal o pogumni izbiri strica Jožefa – apostoli so mu dali vzdevek Barnaba, t.j. “sin spodbude”, in tudi sam sem ga že imenoval tako – ki je prodal družinsko njivo in izkupiček dal za reveže (prim. Apd 4,36-37); kar nekaj strahu mi je vzbudila pripoved o kazni Ananije in Safire, ki sta osleparila Duha (prim. Apd 5,1-11). Kratko rečeno: v tisti hiši sem srečal pripovedovalce evangelija in take, ki so živeli po njem, zato pa sem si tudi sam začel postavljati vprašanja o svojem življenju in o svojih življenjskih izbirah.

Dom in krščanska skupnost

Vse od prvih let sta bili bistvenega pomena za Cerkev dve okoliščini, ki sta na začetku sovpadali: dom, prostor družine, in krščanska skupnost. Velikokrat sta sovpadali zato, ker so skupnost sprejemali prav v večjih hišah in jih dajali na razpolago možem in ženam, ki so bili – podobno kot moja mati – zelo darežljivi, obenem pa so odigrali v Cerkvi neke vrste vlogo *leadership* (vi ste prepričani, da šele sedaj odkrivате vlogo ženske v Cerkvi, toda v prvih časih so bile žene zelo pomembne in so imele težke odgovornosti, kakor pričajo novozavezna besedila; pa tudi skozi stoletja cerkvene zgodovine niso manjkali primeri ženske *leadership*). Naj omenim Lidijo, ki je “pri-

silila” Pavla in njegove, da so uporabljali njeno hišo (prim. Apd 16,14-15), pa Pavlovi sodelavki Prisko (Priscilo) in Aquilo, ki sta tudi gostili skupnost v svoji hiši (prim. Rim 16,3-5).

V moji družini je rastla in zorela moja vera. Podobno je bilo tudi z drugimi kristjani v prvih časih. Vzemimo primer prijatelja Timoteja – tudi on Pavlov učenec: ne bi postal to, kar je bil, ko mu ne bi babica Loide in mama Evnike nudili živega pričevanja. Sam Pavel potrjuje to: *“Spominjam se namreč iskrene vere, ki je v tebi in ki sta jo prej imeli tvoja stara mati Loída in tvoja mati Evníka. Prepričan pa sem, da jo imaš tudi ti”*. (1Tim 1,5; tudi Timotej je že v najstniških letih ostal sirota po očetu; Pavel je vsaj nekoliko nadomestil to izgubo, kakor izražajo tudi ljubezniva pisma, ki mu jih je naslovil). Podobno velja za mnoge generacije kasnejših stoletij, ko se je Cerkev razvila in povečala: družina ni bila samo fizična zibelka novim rodovom, pač pa tudi posrednica vere. Otroci so stopali v stik s krščansko skupnostjo, potem ko so že poznali Jezusa; znali so že moliti, uvideli so otipljive evangeljske ideale (doma so bili priča živemu pričevanju, seveda ne brez neizogibnih napak in pomanjkljivosti, a to ni zmanjšalo njihove avtentičnosti). Kasneje je krščanska skupnost širila njihovo versko izkušnjo s pomočjo kateheze, bogoslužja, družbene dobrotelnosti; ni pa bilo potrebno začeti iz nič. Je v vašem času tudi tako? Deloma je, kakor razberemo iz nekaterih priče-

Družina in
pot vere

vanj odraščajočih in mladih, ki so pisali vašemu škofu.

Verska
pričevanja iz
pisem mladih

“Ko bi moja mama ne verovala v Boga, bi tudi sama ne bila verna. Samo njej dolgujem, da sem lahko spoznala Boga, da verujem vanj in da se v preizkušnjah zatekam k njemu. Vse od četrtega leta moje starosti me je mama učila, kaj je Jezus govoril in učil te, ki so mu sledili. Da, prav tako: res sem bila stara štiri leta, ko me je mama peljala s seboj, da bi spoznala ali natančneje razumela, kaj je revščina” (Laura, 16 let).

“V življenju mi je pomagala posebno babica, tudi na poti k Bogu; naučila me je moliti in me ob nedeljah peljala s seboj k maši; zelo sem bil navezan nanjo... Odkar je ni več sem se odmaknil od Boga, ker nimam več tako trdne oporne točke, kakor je bila ona” (Pietro, 17 let).

Napačno
pooblastilo

Večkrat se mi zdi, da se pooblašča krščansko skupnost naj predlaga vero in uvaja vanjo (žal, tudi krščanska skupnost večkrat “obrne” to poblastilo redkim in “herojskim” katehistom...). Tako prenašanje odgovornosti prav gotovo ne pomaga mladim in odraščajočim, da spoznajo lepoto in čar evangelija, prej nasprotno: katekizem in zakramenti dajejo vtis nujnega zla. V drugih primerih, in jih je vedno več, krščanske družine – take vsaj po imenu in tradiciji – ne nudijo nobene verske spodbude otrokom, odraščajočim in mladim, pogosto celo pomaknejo krst v čas njihove odraslosti (ne da bi podrobno razpravljali, ali je

tako prav ali ne: ko bo nastopil tisti čas, za katerega menijo, da je najbolj primeren, kaj bodo storili? Bodo sami dali mladeniču resen predlog krščanskega načina življenja, bodo za to pooblastili druge [bolj verjetno] ali se bodo, žal, obnašali brebrižno?).

Rad bi torej, da bi vaše družine preverile, v kolikšni meri sta v njih prisotna Jezus in evangelij. Naj vam pomagam z nekaterimi preprostimi vprašanji:

Jezus: domačin?

- v družini govorite o Jezusu, o evangeliju, o veri, o verskih tematikah ali vlada stalna tišina o vsem tem? Drugače povedano: ali je Jezus domač pri vas?
- Ob katerih priložnostih molite skupaj kot družina ali vsaj kot starši?
- Ali je v vaši hiši kakšno "krščansko" znamenje?
- Kdaj ste v vaši družini sprejeli določene izbire na podlagi evangeljskih vrednot (npr. glede denarja, glede odnosa z ostarelimi, glede izbire poklica)?

Vem, kako se starši včasih zagovarjate, da ne govorite svojim otrokom o veri, ker se ne čutite dovolj pripravljene ali na primerni ravni: *"kaj pa če mi postavijo vprašanje, na katerega ne znam odgovoriti?... Bolje, da govorita o veri duhovnik ali katehist!"* Na te izgovore bi takole odgovoril: če je vera nekaj važnega zame in za mojo družino, postane

"Normalna"
vera

samo po sebi umevno, da darujemo čas in energije za njeno poglobitev, tudi zato, da jo lahko razložimo svojim otrokom. Nasprotno pa je zelo običajno srečati starše, ki učijo otroke o najrazličnejših vsebinah, v katerih niso specialisti: npr. jih učijo govoriti v določenem jeziku, ne da bi bili profesorji jezika ali književnosti. Če vam je vera pri srcu, je dovolj, da jo vzamete v roke, kakršna je, v njeni najbolj normalni obliki. Starši, otroci pričakujejo od vas življenje po veri, sposobnost preproste ponazoritve njenega smisla, ne pa teološke razprave.

Krščanska
skupnost in
predlog vere
mladim

Nadalje bi predlagal krščanskim skupnostim (tako župnijam kakor združenjem), naj se vprašajo, koliko so sposobni predlagati vero mladim in kako jih znajo spremljati na njihovi poti. Nekaj primerov:

- V čem je naša skupnost “lepa”, “vesela”, “privlačna” z evangelijskega vidika? Kako bi lahko postala to še bolj, posebno ob misli na mlade?
- Kaj dela skupnost v pomoč vere v družinah in še posebej v podporo staršem? Kako naj jim pomaga, ko se trudijo za vero svojih otrok?
- Kaj predlaga mladim po birmi, morda skupaj z sosednjimi skupnostmi in v sintezi s škofijskimi predlogi?
- S kakšnim navdušenjem sprejemamo v skupnosti tiste mlade, ki se po daljši prekinitvi vrnejo na pot krščanstva in se želijo pripraviti na doživetje birme ali tudi krsta? In potem ko

jih sprejmemo, postanejo del skupnosti ali jih pustimo osamljene?

Družine in skupnosti so krščanske le tedaj, ko so njihovi udje prepričani in verodostojni kristjani. Ne perfektni kristjani – to nismo bili niti mi, kristjani prve Cerkve – a možje in žene, ki vedo, da je Jezus zanje najvažnejša resnica, da je on njihov zaklad. To pričujejo s svojim življenjem, brez razkazovanja in protagonizma, in govorijo o njem, kadar je priložnost za to. Vsak izmed vas si lahko s preprostim vprašanjem prebudi zavest – ni važno če je aktiven kristjan ali “nedeljski” kristjan: ali je Kristus važen zame? Moji prijatelji, moje prijateljice, moji znanci, moji kolegi in kolegice vedo, da obiskujem mašo in župnijo?

Jezus je
kristjanov zaklad

3. Odkritje ljubezni

Ljubezenska
pesnitev

*Vstani, moja draga,
lepotica moja, odpravi se,
ker glej, zima je minila,
deževje ponehalo, prešlo.
Cvetice so se prikazale v deželi,
čas petja je prišel
in glas grlice je slišati
v naši deželi.
Smokva zori svoje prve sadove
in trte dehtijo v cvetju.
Vstani, moja draga,
lepotica moja, odpravi se!
Golobica moja v skalnih duplinah,
v zavetju pečine,
pokaži mi svojo postavo,
daj mi slišati svoj glas;
zakaj tvoj glas je prijeten
in tvoja postava prikupna”
(Vp 2, 10-14).*

Rode

Apostolska dela poročajo o simpatičnem dogodku, ki se je zgodil med Petrovo rešitvijo. Apostol, ki je bil čudežno rešen iz ječe, je potrkal na vrata hiše moje mame, kjer se je zbirala prva krščanska skupnost. Mlado dekle, ki so jo poslali pogledat, kdo je, mu ne odpre: ko namreč ugotovi, kdo trka in ga spozna, jo prevzame izredno veselje ob spoznanju, da je Peter prost. Teče klicat ostale, ki ne verjamejo njenemu pripovedovanju;

medtem Peter še vedno trka (morda nekoliko nejevoljen... verjetno je le hotel vstopiti čimprej na varno, predno bi ugotovili, da je izginil iz ječe in bi ga prišli ponovno iskat). Vse se izteče dobro: mu odprejo in se veselijo.

Tisto dekle se je imenovalo Rode in... no, saj ste razumeli: med nama je bilo nekaj simpatije. Takrat so družine določale poroke, a kljub temu so večkrat upoštevale čustva, ki so se porodila med mladimi. O tem sem govoril s svojo materjo (pravzaprav, bolj natančno, je ona prva zaznala poglede, ki sva si jih izmenjavala...).

Najina ljubezenska zgodba se ni prelila v poročno zvezo in to ne zaradi razlike družbenega sloja: mama je vedela, da za Kristusa, in torej za kristjane, nimata teže suženjski ali svobodni stan, biti moški ali ženska, Jud ali pogan (ali Jud in Galilejec oz. Samarijan...). Sam sem odklonil poroko, ker so mi ostale v spominu nekatere Jezusove besede, ki mi jih je zaupal stric Barnaba: tiste o "evnukih za nebeško kraljestvo" (prim. Mt 19,10-12). Ostal mi je sladek spomin na Rode, ki se je kasneje poročila z nekim kristjanom, imela kopico otrok ter živela lepo in dejavno v krščanski skupnosti.

Odkar svet stoji se mladi zaljubljajo. To je nekaj lepega. Sveto pismo je posvetilo ljubezni celo knjigo, Visoko pesem, ki jo lahko beremo kot pripoved o odnosu med Bogom, zvestim ženinom, in ljudstvom, velikokrat nezvesto in prešu-

"Ateistična"
pesnitev?

šno nevesto. A ta pesnitev je najprej čudovit ljubezenski spev, ki poje o lepoti zaljubljenih duš, src in teles. V njem ni nikoli imenovan Bog: a če je Bog ljubezen, katera knjiga govori o Bogu bolj kakor Visoka pesem?

Zaljubiti
se danes

Tudi danes ljubezen vzcvete v srcih odraščajočih in mladih. Prepišem nekaj pisem, ki jih je prejel vaš škof:

“Dragi škof, rad bi vprašal: si bil tudi ti kot jaz? Si mislil samo na dekleta? In si se tudi ti počutil nelagodno?” (Daniele, 15 let).

“Jaz pa sem se zapiral vase in nisem hotel nikogar ob sebi, ko sem se počutil nelagodno; pa vendar je bilo tako preprosto počutiti se dobro; dovolj bi bilo, da bi stala ob tebi katerakoli oseba in te poslušala. Jaz sem končno našel to osebo v nekem dekletu, ki doživlja v svoji družini take dogodke, kakor jaz v svoji. Imeti starše, ki se kregajo zaradi tebe, ni lepo, a z njo se že počutim bolje. Do nje čutim veliko spoštovanje in globoko čustvo.” (Matteo, 17 let).

“Začetek odnosa z Lauro, moje sedanjo zaročenko, je bil zame bistvenega pomena. Za vedno ji bom dolжник, kajti brez nje bi bil izgubljen” (Emanuele, 17 let).

“Tudi sama malo negotova, kakor vsi, mislim, a sem pred enajstimi meseci srečala izredno osebo, ki me je naučila, česar še nisem vedela; z njim se učim rasti in to me osrečuje. Dnevi, ki jih posvečam tej osebi so edinstveni, čas tako hitro beži, da se niti ne zavedam tega” (Elisabetta, 18 let).

Tematika čustev, ljubezni, poroke je v vaših dneh zelo zapletena. Vem, da poroke upadajo in narašča število izvenzakonskih skupnosti kot posledica prilagajanja današnji miselnosti (večkrat nezave-
stno). Včasih je vzrok tudi strah pred prihodno-
stjo in šibko zaupanje v moč ljubezni. Opažam
tudi to, da dandanes mnogo mladih in odraščajo-
čih trpi, ko doživljajo ločitev in razporoko svojih
staršev ter nadaljno ustanavljanje nove skupno-
sti v dvoje. To destabilizira tudi njihove izbire in
vzbuja v njih dvom, ali je trajna in zvesta ljubezen
sploh mogoča. Tudi vprašanja identitete in spolne
usmeritve so postala danes zelo sodobna in pogo-
vor o njih zapleten. Celo znotraj vaših krščanskih
skupnostih obstajajo izbire, ki vzbujajo dvom in
povzročajo dilemo. In vendar morate mladim
ponovno predstaviti evangelij ljubezni kot dar in
priložnost zanje danes; tiste ljubezni, ki je radost,
kakor je nakazal tudi papež Frančišek, naslednik
apostola Petra, v apostolski spodbudi *Amoris lae-
titia*: dar in obveznost obenem.

Zapleten
položaj

Potrebno je, da se družine, krščanske skupnosti
in združenja vprašajo, kako posredujejo evan-
gelij ljubezni mladim in še prej odraščajočim
fantom in dekletom. Besedilo papeža Frančiška,
za katerega vem, da povzema zborna delo dveh
škofovskih sinod, ki so bile posvečene družini, je
prepolno praktičnih napotkov glede raznih vidi-
kov, ki jih je treba upoštevati za vzgojo in spre-
mljanje v ljubezni. Zakaj ne bi postalo tudi pred-

Predlagati danes
evangelij ljubezni
s pomočjo *Amoris
laetitia*

met razmišljanja v župnijskih pastoralnih svetih, družinskih skupinah, med katehisti in vzgojitelji? Primerno bi bilo predlagati tudi staršem, naj vzamejo v roke zlasti šesto poglavje apostolske spodbude (z naslovom "Nekatere pastoralne smernice") in sedmo ("Utrditi vzgojo otrok"); pa še vrstice prvega poglavja ("Stvarnost in izzivi družine": št. 40 in 53) ter osmega ("Spremljati, odkrivati in dopolnjevati krhkost": št. 293-294) – te namreč obravnavajo zelo sodobno tematiko skupnega bivanja izven zakona.

Nekaj odlomkov apostolske spodbude papeža Frančiška me je močno nagovorilo. Zdi se mi, da obravnavajo nekatera temeljna vprašanja vašega časa in zahtevajo primerno skrb družin in krščanskih skupnosti. Vam jih prepisem.

Lepota
zakonskega
življenja

Prvi citat govori o nalogi, da je potrebno mladim ponuditi lepoto zakonskega življenja: *"Sinodalni očetje so na razne načine opozorili, da moramo mladim ljudem pomagati pri odkrivanju vrednot in bogastva zakona. Da bodo zakon razumeli in sprejeli kot privlačno popolno zvezo, ki povzdiguje in uresničuje družbeno razsežnost človekove eksistence, daje spolnosti vzvišen pomen in hkrati pospešuje to, kar je dobro za otroke, ter jim nudi najboljše okolje za njihovo zorenje in vzgojo"* (št. 205).

Spolna vzgoja

Druga naloga, ki jo predlaga spodbuda, se ozira na spolno vzgojo: *"Ne smemo varati mladih ljudi s tem, da jih usmerjamo v to, da zamenjajo ravni: seksu-*

alna privlačnost sicer »ustvari za hip iluzijo združitve, vendar ostaneta ljubimca brez ljubezni kljub tej 'združitvi' tujca, prav tako daleč vsaksebi, kot sta bila prej) Erich Fromm, *The Art of Loving*, New York 1956, 54 (slov. prevod: *Umetnost ljubezni*, Mladinska knjiga, Ljubljana 2012, 75–76). Tělesna govorica zahteva potrpežljiv čas učenja, ki omogoči, da človek razume in vzgoji svoje želje, šele potem se bo lahko resnično daroval drugemu. Če hoče kdo vse dati naenkrat, se lahko zgodi, da ne bo dal ničesar. Imeti razumevanje za šibkosti ali zmedenosti odrasčajočih ljudi je nekaj drugega kot pa spodbujati jih, naj podaljšujejo čas nezrele ljubezni. Vendar kdo še danes govori o teh stvareh? Kdo je sposoben resno jemati mlade ljudi? Kdo jim pomaga, da bi se resno pripravili na veliko in velikodušno ljubezen? S spolno vzgojo se ravna zelo lahkomišelnost" (št. 284).

Tretje vprašanje, ki zahteva razmislek in pastoralno pozornost, je vsepogostejša izbira mnogih mladih, tudi aktivnih v cerkvenem krogu, ki se brez posebnih pomislekov - vsaj navidez - odločijo za skupno izvenzakonsko bivanje. Spodbuda papeža Frančiška ponuja sintetičen opis fenomena: "V nekaterih deželah so mladi »prisiljeni odložiti poroko zaradi ekonomskih, zaposlitvenih ali študijskih problemov. Včasih tudi zaradi drugih razlogov, kot so: vplivi ideologij, ki razvrednotijo zakon in družino; izkušnja neuspeha drugih zakonskih parov, ki se ji nočejo izpostaviti; strah pred nečim, kar se jim zdi preveč pomembno in preveč sveto; družbene priložnosti in ekonomske prednosti, ki jih zagotavlja že samo ži-

Skupno
izvenzakonsko
bivanje

vljenje v dvoje; zgolj čustveno in romantično pojmovanje ljubezni; strah pred izgubo svobode in neodvisnosti; zavrnitev vsega, kar se razume kot institucionalno in birokratsko” (št. 40); a tudi napotek za pot v prihodnost: “Tisti, ki so člani Cerkve, potrebujejo usmijeno in spodbudno pastoralno pozornost. Kajti pastirji so dolžni ne le pospeševati krščanski zakon, ampak so spodbujeni tudi k pastoralnemu razločevanju življenjskih okoliščin mnogih ljudi, ki ne živijo več te resničnosti«. Treba je stopiti v pastoralni pogovor s temi ljudmi, da bi v njihovem življenju prepoznali prvine, ki lahko vodijo k večji odprtosti do evangelija zakona v njegovi polnosti. V pastoralnem razločevanju moramo »prepoznati tiste prvine, ki lahko pospešujejo evangelizacijo ter človeško in duhovno rast” (št. 293). Tudi zato, - nadaljuje papež Frančišek – ker “odločitev za civilni zakon ali za preprosto skupno življenje pogosto nima razloga v predsodkih ali odporih proti zakramentalni zvezi, ampak v kulturnih ali drugih okoliščinah. V teh primerih je mogoče ovrednotiti tista znamenja ljubezni, ki na kakršen koli način zrcalijo Božjo ljubezen. Znano je, da narašča število tistih, ki po daljšem skupnem življenju zaprosijo za cerkveno poroko[...] Vsi ti primeri zahtevajo konstruktiven odgovor z nalogo, kako jih v luči evangelija spremeniti v priložnost za pot k polnosti zakona in družine. Gre za to, da jih sprejemamo in spremljamo potrpežljivo in obzirno” (št. 294)

Istospolno
usemrtjeni sin

Še ena tematika bi morala postati predmet razmišljanja: istospolnost. Papež Frančišek je ponudil nekaj smernic družinam, ki doživljajo to stvar-

nost: "S sinodalnimi očeti sem premišljeval o položaju družin, ki v njihovi sredi živijo ljudje z istospolno usmerjenostjo, o izkušnji, ki ni lahka ne za starše in ne za otroke. Zato bi radi predvsem poudarili, da moramo spoštovati dostojanstvo vsakega človeka in ga sprejemati, ne glede na njegovo spolno usmerjenost, ter se skrbno izogibati »slehnemu zapostavljanju" (Katekizem Katoliške Cerkve, št. 2358) ali celo temu, da bi bili do njega napadalni in nasilni. Nasprotno, pomembno je, da omogočimo spoštljivo spremljanje tistih, ki kažejo istospolne težnje, da bi lahko dobili potrebno pomoč, da bi razumeli Božjo voljo in jo v življenju v celoti izpolnili" (št. 250).

4. Barnaba: apostol, ki je zaupal mladim

Odprta skupnost,
ki sprejema

“Tisti, ki so se razbežali pred preganjanjem ob Štefanovi smrti, so prišli do Fenikije, Cipra in Antiohije; vendar niso nikomur oznanjali besede razen Judom. Med njimi pa je bilo tudi nekaj mož s Cipra in iz Cirenene, ki so po prihodu v Antiohijo navezali stike tudi z Grki in jim prinesli evangelij o Gospodu Jezusu. Gospodova roka je bila z njimi in veliko ljudi se je spreobrnilo h Gospodu in sprejelo vero. Glas o njih je prišel do ušes jeruzalemske Cerkve, tako da so poslali Barnaba v Antiohijo. Ko je prišel tja in videl Božjo milost, se je razveselil in spodbujal vse, naj z vsem srcem ostanejo zvesti Gospodu, kakor so se namenili. Bil je dober človek, poln Svetega Duha in vere. In veliko ljudi se je pridružilo Gospodu. Nato je odpotoval v Tarz, da bi poiskal Savla. Ko ga je našel, ga je odpeljal s sabo v Antiohijo. Vse leto sta delovala skupaj v tamkajšnji Cerkvi in poučevala veliko množico. In v Antiohiji so učence najprej začeli imenovati kristjane” (Apd 11, 19-26).

Dosleden mož

Stric Barnaba je bil odrasla oseba, ki bi si jo vsak človek želel za oporo. Meni je bilo to dano in se za ta dar še danes zahvaljujem Gospodu. Najprej, ker je bil stric dosleden, poln notranjega naboja in iskrenosti in je sam plačal za svoje napake. Ni bil kot tisti, ki eno govori, drugo pa stori oz. – kar je še lažje – ne stori (Apostolska dela ne prinašajo med drugimi besedami niti ene njegove...). Na primer: on se je resno odločil, da bo uresničil,

kar je bilo značilno v prvi krščanski skupnosti, namreč skupna lastnina.

Vem, da večkrat jemljete kot zgled opis značilnosti prve Cerkve, kakor jo omenjajo Apostolska dela: *“Bili so stanovitni v nauku apostolov in v obče-
stvu, v lomljenju kruha in v molitvah. Vse pa je v duši
navdajal strah, zakaj po apostolih se je dogajalo veliko
čudežev in znamenj. Vsi verniki so se družili med seboj
in imeli vse skupno: prodajali so premoženje in imetje
ter od tega delili vsem, kolikor je kdo potreboval. Dan
za dnem so se enodušno in vztrajno zbirali v templju,
lomili kruh po domovih ter uživali hrano z veselim in
preprostim srcem.*

*Hvalili so Boga in vsi ljudje so jih imeli radi. Gospod
pa jim je vsak dan pridruževal te, ki so našli odrešenje”*
(Apd 2, 42-47).

Nekateri prebirajo ta odlomek z nostalgijo in sanjajo (ali morda objokujejo) idealno in popolno Cerkev. Drugi podčrtujejo, morda celo upraviče-
no, da je opis prijatelja Luka le idealiziran opis, ki
predstavlja bolj cilj, ki si ga mora postaviti Cerkev
vseh časov kot pa prepričanje, da se bo to prej ali
slej uresničilo (rekel sem “morda celo upraviče-
no”, ker je včasih to le izgovor, da si ne prizade-
vamo dovolj za spremembo življenjskega stila v
Cerkvi). Po drugi strani pa je res, da je v Apostol-
skih delih ta podvig strica Barnaba edini primer
neke lastnine in izkupiček te, dan na razpolago
apostolom. Torej popolnoma dosledni mož; tre-
ba je poznati Staro zavezo, da razumemo, kaj je
pomenilo Hebrejcu v diaspori, kakor je bil Bar-

naba, prodati posest svojih očetov na izraelski zemlji z vidika osebne navezanosti, identitete in verske pripadnosti.

Oseba, pozorna
do mladih

Poleg tega, da je bil Barnaba enkraten mož, je bil tudi zelo pozoren do mladih, poslušal jih je in je navezoval z njimi stike, čeprav so nekateri morda povzročali skupnosti preglavice. Tako je bilo na primer z mladim Savlom, kasneje Pavlom, ki je prispel v Jeruzalem po spreobrnjenju na poti v Damask. Kristjane ni prepričal in niso zaupali njegovemu tako hitremu preobratu iz preganjalca v gorečega (morda preveč...) označevalca mrtvega in vstalega Kristusa. Piše Luka, avtor Apostolskih del: *“Prišel je v Jeruzalem, kjer se je skušal pridružiti učencem. Toda vsi so se ga bali in mu niso verjeli, da je učenec. Tedaj se je zanj zavzel Barnaba in ga predstavil apostolom. Povedal jim je, kako je Savel med potjo videl Gospoda, ki mu je govoril, in kako je v Damasku brez strahu nastopal v Jezusovem imenu. Poslej se je z njimi družil v Jeruzalemu in pogumno govoril v Gospodovem imenu”* (Apd 9, 26-28). Barnaba torej jamči zanj in nudi Pavlu priložnost, da uresniči svoj novi apostolski poklic.

Pravzaprav se bo Pavel ustavil v Jeruzalemu le kratek čas: to okolje je bilo zanj morda nevarno in vsekakor neprimerno za njegov navdušujoči in goreči način delovanja. Zanimivo, da prinaša Luka novico o grožnjah proti njemu, o sklepu jeruzalemske skupnosti, da ga pošlje nazaj do-

mov v Tars, a tudi – morda s kančkom ironije – da je posledično “*Cerkev imela mir po vsej Judeji, Galileji in Samariji*” (Apd 9,31).

Odhod mladega Pavla končno prinese mir jeruzalemski Cerkvi... Mladi ne prinašajo vedno miru v naše skupnosti!

Barnaba pa se ne preda. Ko so ga poslali v Antiohijo, da bi “pregledal” položaj, ki je bil po mnenju nekaterih v Jeruzalemu sumljiv – sum je vzbujala novost, da so pogani neovirano vstopali v krščanstvo – je stric Barnaba videl v tistem okolju Božjo “milost” in ne problema. Zaslutil je tudi, da je antiohijska Cerkev, bolj odprta kakor jeruzalemska, primernejše okolje za Pavla. Takoj ga je šel poklicat v Tars in ga pospremil v Antiohijo. Iz te Cerkve se je kasneje razvilo misijonsko poslanstvo, ki ga je Sveti Duha zaupal prav Barnabi in Pavlu. S stricem Barnabom sem prišel tudi jaz iz Jeruzalema in hotel je, da se udeležim tudi prvega misijonskega potovanja.

Barnaba: odprt človek, daljnoviden, ki vidi Božjo milost tam, kjer drugi vidijo probleme, ki zaupa mladim. Ali še obstajajo taki ljudje? Še obstajajo odprte skupnosti, pripravljene zaupati mladim, usmerjene v misijonsko poslanstvo kakor antiohijska? Ali pa so vaše skupnosti podobne jeruzalemski, nekoliko zaprte, nekoliko prestrašene, nekoliko nezaupljive? Kako gledate na mladino? Kot “delovno silo”, ki mora ohranjati tradicijo (praznovanja, procesije, “ša-

Skupnost
in mladi

gre"...), župnijske obveznosti (pevski zbor, bogoslužno sodelovanje, kateheza...) in misijonsko-karitativne dejavnosti (misijonska skupina, središče Karitas, Vincencijeva konferenca...), seveda pod pogojem, da spoštuje avtoriteto teh, ki se od vedno žrtvujejo v raznih podvigih (ali so celo pretirano navezani na vlogo...)? Morda so kot osebe, ki ne zaupajo več ničemur, ne obiskujejo cerkve, živijo v izvenzakonski skupnosti, se ne vključujejo itd.? Ali kot osebe, ki jih je potrebno imeti radi, jih razumeti, jih opogumljati, jih pohvaliti? Osebe, ki jim je potrebno iskreno zaupati, jim nuditi prostor, da se izrazijo po svoje, sprejemati njihove predloge, prisluhniti njihovim načrtom in njihovim idejam tako, da dejavno sodelujejo pri odkrivanju vrednot, ki jih mora iskati vsaka skupnost v zvestobi evangeliju – mislim predvsem na maloštevilne mlade, ki so blizu Cerkve, a tudi na druge, ki stopijo v stik s krščansko skupnostjo na različne načine.

Velik svetnik, ki je živel nekaj stoletij za menoj, sv. Benedikt, je zapisal v svoji "Reguli", da je potrebno sklicati vso skupnost, brez izjeme, kadar je treba skleniti karkoli v zvezi s samo skupnostjo: "Rekli smo, da moramo sklicati vse na posvet, ker Gospod večkrat razodeva najmlajšemu najboljše rešitev" (3. pogl., 3).

Dovolim si dodati tudi kriterij, na prvi pogled morda banalen, a v resnici zelo učinkovit, po katerem lahko ugotovite kakšno važnost dajejo

vaše krščanske skupnosti mladim: koliko oseb se posveča mladini? Koliko prostora in koliko denarnih sredstev namenjate mladini?

Biti kakor Barnaba, biti kakor antiohijska skupnost: to bi bil lahko dar, za katerega prosimo Gospoda, da bi mladi tudi danes odkrili lepoto evangelija in ga živeli z veseljem. Tako bi lahko postali tudi sami "Barnaba". Čudovita so nekatera pričevanja mladih, kakor npr. mlade Manuele (17 let): *"Sedaj sem vzgojiteljica skupine dvajsetih otrok pri Katoliški akciji in nekaj, kar posebno rada delam, je to, da jih učim, kar so mene naučili vzgojitelji pred desetimi leti; dejstvo, da me spoznajo in me pozdravijo, ko me srečajo na ulici, pa me napolnjuje z izrednim veseljem. Sem tudi ena izmed tistih deklic, ki so že od otroški let obiskovale oratorij (ki je bila in ostaja ena izmed najlepših izkušenj življenja...) in sedaj, ugani! Tudi sama sem že nekaj let animatorka v oratoriju."*

Biti "Barnaba"
za mlade

Včasih lahko prevzame Barnabovo službo kdor je čustveno navezan na drugega: *"Star sem trideset let. Žal moje življenje ni bilo po veri, pač pa bolj sebično in izgubljeno. Kljub temu je Bog zaupal vame in mi poslal posebno osebo. Bila je odprta do mene in do mojih vprašanj. Poslušala me je in mi odgovarjala, tako mi je pomagala odpreti srce Bogu. Sprejel sem jo in moje življenje je boljše. Tista oseba je sedaj moja žena in se ne bom mogel nikoli dovolj zahvaliti Bogu za dar, ki mi ga je poklonil"* (Dario).

Ljubezen, ki
vodi do vere

“Dober večer škof, sem Mario in 6. maja bom združil svoje življenje z Elizininim v sveti poročni zvezi. Prav odločitev, da sprejemem Elizo za svojo življenjsko sopotnico, me je močno spodbudila za novo duhovno pot, ki sem jo pred časom prekinil in za dopolnitev te poti s prejemom zakramenta birme. Oba namreč globoko verujeva v zakrament zakona in sva se odločila, da bova skupaj prehodila pot priprave na birmo”.

**Katehisti
kot Barnaba**

Barnaba so seveda vsi katehisti, ki se potrpežljivo in ljubeznivo posvečajo odrasčajočim fantom in dekletom. Poslušajte pričevanje ene izmed njih: *“Predragi škof, sem Lucia, katehistinja. Tudi meni se je zdelo potrebno med našim zadnjim veroučnim srečanjem, da “mojim” fantom in dekletom predlagam, naj vam napišejo pismo. Doživeli smo dve polni leti. Velikokrat so me premagovali trud, frustracija in nezadovoljstvo... Včasih je zgledalo nemogoče, da pridobim njihovo pozornost na svojo stran! Ko sem se odločila, da bom postala katehistinja, sem to sprejela z velikim navdušenjem in z željo po konkretnem pričevanju za svojo vero. Pravzaprav ne vem, ali oni, v svojem zapletenem starostnem obdobju, ki je polno vprašanj, potrebujejo vse to... Velikokrat sem si postavila to vprašanje. Srčno upam, da bodo nekoč srečali Jezusa Kristusa na svoji življenjski poti, če ga že sedaj ne; in da bodo zlasti dovolj pogumno odprli svoja ušesa, ki jih vedno preobremenjuje tisoč glasov in zvokov; da bi torej nenaveličano poslušali njegov glas. Tako rada bi, da bi vedeli, da obstaja nekdo, ki je pripravljen se ti nasmehniti, ti podati desnico in na-*

daljevati s teboj pot, čeprav počenjaš ali misliš kaj še tako norega, pa naj bo to karkoli. Sama ne vem, kaj sem jim "dala", a vem, da sem jim dala z ljubeznijo, četudi sem pogrešila, se utrudila in utrujena večkrat kričala nanje... Prosim Gospoda, naj nas spremlja na naši življenjski poti in se nam nežno nasmehne v naših šibkostih".

Končno sem prepričan, da so mnogi izmed vas v dobi odraščanja, ko ste bili fantje in dekleta, srečali duhovnika, ki je bil pripravljen vas poslušati, razumeti, ljubiti. Tukaj je pričevanje mladega fanta, Matteo, 17 let: *"Nikoli se ne bom mogel dovolj zahvaliti našemu "gospodu". Poleg tega, da me je spremljal do birme, je bil vedno na razpolago, še vedno nas podpira tudi v osebnih stvareh in sem popolnoma prepričan, da se lahko zanesem nanj. On je res moja oporna točka, na katero bi rad stavil tudi sam. Ni lahko najti osebo, ki zna s pravimi besedami ogreti srce, te navdušiti."*

**"Gospod"
Barnaba**

5. Beg in prelom

Prvi dve
misijonski
potovanji

“V antiohijski Cerkvi so bili preroki in učitelji: Barnaba, Simeon z vzdevkom Niger, Lukij iz Cirene, Manaén, ki je bil v mladosti vrstnik četrtnega oblastnika Heroda, in Savel. Ko so opravljali službo Gospodu in se postili, jim je Sveti Duh rekel: »Odberite mi Barnaba in Savla za delo, kamor sem ju poklical!« Nato so med postom in molitvijo položili nanju roke in ju odposlali. Tako sta bila odposlana po Svetem Duhu in prispela sta v Selevkijo, od tam pa sta odplula na Ciper. Tam sta v Salaminu po judovskih shodnicah oznanjala Božjo besedo; in za pomočnika sta imela Janeza [Marka]. [...] Pavel je s spremljevalcema odplul iz Pafosa in prispel v Pergo v Pamfiliji. Tu se je Janez ločil od njiju in se vrnil v Jeruzalem” (Apd, 13, 1-5.13)

“Čez nekaj dni [potem ko so se vrnili s prvega misijonskega potovanja in po “koncilu” v Jeruzalemu] je Pavel rekel Barnabi: »Obiščiva še enkrat vse kraje, kjer sva oznanjala Gospodovo besedo, in poglejva, kako je z brati!« Barnaba je hotel vzeti s sabo na pot še Janeza, imenovanega tudi Marko. Pavel pa je bil proti temu, da bi vzela s sabo človeka, ki ju je zapustil v Pamfiliji in ni šel z njima na delo. Tedaj je med njima prišlo do spora, tako da sta se razšla. Barnaba je z Markom odplul na Ciper. Pavel pa si je izbral Sila in odpotoval z njim; in bratje so ga priporočili Gospodovi milosti” (Apd 15, 36-40).

Še danes me je sram, a takrat sem bil preveč prestrašen. Morda sem bil premlad za tisto avanturo in stric Barnaba je preveč računal name, ne da bi se zavedal moje omejenosti. Lahko rečem, da sem odpotoval navdušeno na misijonsko potovanje z Barnabom in Pavlom. Na začetku je šlo vse gladko, tudi ker smo bili najprej namenjeni na Ciper, kjer se je rodil stric in kjer so živeli tudi nekateri daljni sorodniki mojega očeta. Kar nekaj kristjanov, ki sem jih spoznal v Antiohiji, je izhajalo s Cipra. Počutil sem se torej kot doma. Toda ko smo zapustili otok in se napotili proti kopnem, da bi na polno začeli misijonariti v mestih Male Azije (današnje Turčije), sem se začel počutiti nelagodno in me je bilo strah. Izkoristil sem karovano, ki je bila namenjena v Jeruzalem in sem se v tednu dni vrnil domov.

Še najbolj pa se sramujem tega, da sem povzročil razdor med dvema velikima apostoloma, Pavlom in Barnabo. Morda je bila njuna ločitev neizbežna, kajti Pavel je imel zelo močan značaj in ni mogel več dolgo časa prenašati nekakšno Barnabovo *leadership*. Tudi apostoli so navadni ljudje, s svojimi krepostmi in napakami... Obžalujem pa, da sem prav jaz povzročil tako močno napetost med obema. Kljub temu mi je stric Barnaba zaupal in sem z njim nadaljeval misijonsko poslanstvo na Cipru.

Želite vedeti, kako se je izteklo? Pavel petkrat navaja Barnabo v svojih spisih: prvič z negativnim predznakom, ko ugotavlja, da se je tudi Barnaba,

podobno kot Peter/Kefa, obnašal nedosledno v Antiohiji (prim. Gal 2,13); nato dvakrat kot svojega tovariša ob srečanju z jeruzalemsko Cerkvijo (prim. Gal 2,1.9); četrtič ga priznava za apostola, ki je z njim delil zahtevne življenjske izbire, t.j. delati z lastnimi rokami in odkloniti, da bi zanj skrbela skupnost, čeprav bi imel pravico do tega (prim. 1 Kor 9,6); in končno kot mojega bratranca, potem ko sem že postal Pavlov učenec (prim. Kol 4,10: citat je vreden pravega dejanja!).

**Strah
mladih pred
prihodnostjo**

Mladi so navdušeni, pogumni, celo drzni, a večsih jih je strah; tudi vaši mladi. Strah življenja, strah prihodnosti, strah osamljenosti, strah nesposobnosti. O tem pričajo razna pisma, ki jih je prejel vaš škof:

“Dragi škof Carlo, sem Sofia, stara 17 let, in me je strah. Ugotovila sem, da nisem prepričana o svojih izbirah in to mi vzbuja nekoliko strahu” (Sofia, 17 let).

“Sedaj, ko gledam naprej nase in na svojo prihodnost, se počutim zmedeno in prestrašeno, ker končno dojemam njeno važnost, a imam tudi veliko upanja in sem prepričana, da si bom izbrala pravo pot” (Valentina, 17 let).

“Strah me je, oče. Strah me je stopiti na pot in iskati svoje osebne dokončne ugotovitve, ker se bojim pogrešiti. Strah me je, da bom živila nepomembno, da ne bom “pustila sveta nekoliko boljšega, kot sem ga našla” (znani skavtski zakon). Strah me je – morda je to res nesmiselni strah – da Bogu ne ugajajo moja dejanja niti moje misli ne moja opuščanja” (Simone, 17 let).

Včasih so doživeli boleče izkušnje, ki so pretresle njihovo vero:

Kriza zaradi
bolečih izkušenj

“Dragi oče škof, imenujem se Lorena, stara sem 22 let... Vedno smo bili krščanska družina. Dokler je bil oče z nami, smo vedno molili in obiskovali mašo. Umr! je, ko sem bila stara 12 let: vse je ugasnilo, izgubila sem vero. Nekako sem še verovala v Božjo navzočnost, nisem pa več aktivno sodelovala v Cerkvi” (Lorena, 22 let).

“Dragi škof Carlo, rada bi našla vedno več spodbud za svojo vero, kajti zavedam se, kako mi koristi poslušati Besedo in se ustaviti v razmišljanju in poglobljanju o tem, kar sem in kar delam. So pa stvari, ki me oddaljujejo. Na misel mi prihaja moja družina. Žal v njej ni vedno dobro. Oče vara mamo... Večkrat se vprašam: zakaj se to dogaja prav meni, zakaj je Bog dal mojim prijateljem povezane družine, ki se imajo rade, se podpirajo, si pomagajo, so vedno prisotne, meni pa tako, ki ima toliko napak, mi tolikokrat povzroča bolečino, toliko joka in tako veliko osamljenost? Zakaj me Bog kaznuje na tak način?” (Marina, 17 let).

Obstajajo tudi dvomi, ki so značilni za to starostno obdobje:

Dvomi o
vsebini vere

“Da, včasih dvomim. Ne vem ali Bog resnično obstaja, če je kaj po smrti, če je on resnično v tistem kruhu in tistem vinu” (Chiara, 17 let).

Včasih jih je strah priznati svojo vero in jih osebeno teži, ko njihovi vrstniki zapustijo cerkveno delovanje:

Strah biti
osamljeni
kristjani

“Kaj mislite o dejstvu, da je mnoge mlade strah pri-

znati svojo vero in jo zato zanikajo? Večkrat se bojim sodbe drugih, strah me je, da bi storil kaj takega, zaradi česar bi me drugi imeli za norca; mislim, da sem si napravil neke vrste masko, da bi izgledal močnejši" (Giacomo, 16 let).

"Vedno več mladih moje starosti se oddaljuje, kajti iti k maši, obiskovati župnijo ali verovati v nekaj, je za "nesrečneže" (Ilaria, 17 let).

"Opazujem okrog sebe in vidim mlade svoje starosti, ki kažejo že trdno, močno vero, v katero slepo verujejo. So pa tudi drugi, ki zametujejo vero in se ji posmehujejo. Nekje vmes pa sem jaz, ki ne vem, kdo sem" (Francesca, 17 let).

"Nekega dne je profesor v šoli takole vprašal: 'Kdo izmed vas se čuti kristjan in katoličan? V razredu devetindajsetih oseb smo dvignili roke samo jaz in dve moji prijateljici, ki sta z menoj animatorki v oratoriju. Kako je mogoče, da se je vseh ali skoraj vseh devetindvajset dalo krstiti, birmati, je prejelo obhajilo in nihče ne veruje? Zelo mi je žal, da obstaja malo stika z mladino. Po končani obvezni pripravi na birmo so povsem brezbrizni do vere. Tudi sama se ne bi tako približala veri, če bi ne imela priložnost postati animatorka. Morda bi nadaljevala s kakšno molitvico in občasno z mojo mašo" (Marina, 18 let, 4. licej).

"Na poti svojega življenja sem spoznala veliko oseb, ki nasprotno od mene ne verujejo v Boga in to me je pretreslo; mnogi so me namreč gledali po strani in so mi večkrat nasprotovali, če sem med šolskimi urami filozofije včasih trdila, da mora obstajati neki Stvarnik. Seveda me je to zelo vznemirilo, kajti te osebe trdijo, da

Bog ne obstaja in niti ne verjamejo v ljubezen; razum je edino merilo njihovega zaupanja” (Mario, 17 let).

So mladi vašega časa slabši ali šibkejši od onih iz preteklosti? Ne verjamem. Dejstvo je, da je vaš svet bolj zapleten ne samo v primerjavi z našimi časi, ampak tudi s tistimi izpred dvajset, trideset, štirideset, petdeset, šestdeset let... Ko bi »pridna« mladina takratnih časov živela danes, bi imela gotovo podobne težave. Življenjska doba se je podaljšala, a tudi zapletla. Danes obstaja veliko možnosti, a prav zaradi njih se mladi težje usmerjajo in odločajo. Tudi preprosta izbira šole ali akademske smeri je postala izvir tesnobe in negotovosti.

Povrh tega ne najdejo po končani šolski formaciji možnosti zaposlitve. Nekateri podjetnejši mladi odhajajo v tujino, ostali začenjajo z novimi dejavnostmi, včasih tudi uspešno, toda - vem, ker to prikazujejo statistike vaših izvedencev - pomeben odstotek (več kot 20% med petnajstim in devetindvajsetim letom starosti) je označen z angleško kratico NEET (Not in Education, Employment or Training), kar bi lahko prevedli »mladi ne-ne«: ne študirajo, ne delajo in niso niti vključeni v formativne procese.

Tudi nova sredstva družbenega obveščanja (*social network*), v katerih je vaša mladina zelo izkušena, zahtevajo nelahko vzgojno odgovornost, da bi bili v službi osebnih odnosov in bi jih uporabljali premišljeno in spoštljivo bodisi do va-

Zapleten svet tudi za izbiro šole, dela in uporabo social network

rovanja intimnosti bodisi do svojega ter tujega dostojanstva.

Poniknilo je
kulturno okolje,
ki je podpiralo
vero

Nadalje moramo ugotoviti glede vere, da je v vaših letih že dalj časa poniknilo kulturno ozračje (a nekateri se še niso ovedli tega), ki je podpiralo versko življenje Cerkve, posebno v župnijah. Družba je predpostavljala pripadnost Cerkvi (z drugačno besedo: reči italijanski državljani in reči katoličan je pomenilo isto), je živela po cerkvenem koledarju, podpirala je vrednote vzgoje, družine, sprejemala je cerkveno avtoriteto. Na ta način so sicer tvegali konformizem ali neke vrste hinavščino (podobno hinavščini, ki jo je Jezus večkrat bičal), a je vendarle ponujala tudi mladim jasno pot.

Dalje je bilo v Cerkvi samo po sebi umevno opravljati določene verske dolžnosti (vsaj v teoriji, vem namreč, da v praksi ni bilo vse zelo dosledno...): nedeljska maša, spoved, obhajilo vsaj o Veliki noči... in določeni moralni principi: to je bilo ukazano, ono prepovedano. Danes ni več tako. Družba ne podpira več verske pripadnosti in drže; če je že ne povsem zavrača, ima vsaj brezbrizen odnos do nje in kvečjemu priznava le njeno socialno skrb in čustva. Tradicionalni oprijemi ne zdržijo več niti v Cerkvi. Zdi se mi, da je za verno mladino prisotnost pri maši zadnja stvar, ali skoraj zadnja. Nekoč je bila prisotnost pri nedeljski maši »sindikalni minimum« za pripadnost krščanstvu, danes je pogosto po-

stal »maximum«. Tudi pristop mladih do vere ni več deduktiven, a izhaja iz izkušnje, iz čustvovanja; in večkrat ostane le pri tem (to velja tudi za odrasle...). Včasih pa nam prav to daje priložnost za iskanje in lahko postane povod za razpravo in razmišljanje. Vsekakor se odraščajoči in mladi bolj spominjajo doživetij kakor veroučnih vsebin.

Tudi moralna izkušnja mladine vašega časa temelji pretežno na čustvovanju in na ponudbah novih sredstev družbenega obveščanja in to, kakor sem že omenil, ne samo glede čustev in ljubezni. Zanje ni lahko upoštevati vrednote, ko razbirajo, kaj je dobro in kaj ne, kaj je trenutna moda in kaj resnično vredno in trdno skozi čas, kaj poteši takoj in kaj prinaša odgovor na globoko žejo po sreči v srcu vsakogar.

Moralna
izkušnja

Kaj lahko naredijo vaše skupnosti za mlade, da bi podpirale tudi njihovo krhkost? Najprej naj bodo avtentične krščanske skupnosti, v katerih posebno odrasli preprosto in dosledno živijo po evangeliju, kakor smo to delali v moji rodni krščanski skupnosti. Pričevanje, ki si ga mladi želijo je namreč to, da se opiramo jasno na evangelijske vrednote v vsakdanjem življenju in ne samo v pomebnih izbirah. Tako bomo pokazali, da je sicer zahtevno slediti Jezusu, a bogati in dopolnjuje lastni obstoj. Obenem napolnjuje srce (in obraz) z veseljem.

Nujnost
pričevanja

Skupnost, ki
sprejema in
spremlja

Važno je tudi to, da vaše skupnosti ne postavljajo pogojev v svoji sredi – niti le navideznih – za sprejemanje mladih. Včerajšnja in današnja mladina potrebuje verodostojne in dosledne odrasle, potrebuje zavest, da je ljubljena, da je nekomu pri srcu, da je važna. Za Jezusa je to prav gotovo, a Božja ljubezen se pretaka po vaših rokah in po vašem delu.

Takšna skupnost je skupnost, ki pozna mlade, ki skrbi za njihove težave, ki se pogovarja z drugimi vzgojitelji (npr. ohranja prisrčne in dejavne stike s šolskim svetom) in se jim posledično postavi ob bok, da bi jih pospremila na težki in privlačni življenjski poti.

Dvojna
dimenzija

Potruditi bi se morali, da nudite skupno dve dimenziji življenja Cerkve. Ena je širša od samega življenja v župniji, od pastoralnih enot do vesoljne Cerkve (z ozirom na krajevno Cerkev, škofijo), kjer mladi (a tudi odrasli...) lahko živijo pomenljive in širokopotezne izkušnje z drugimi kristjani; tako bodo dali otipljiv videz »katoliški« in »misijonarski« značilnosti Cerkve. Vem, kako je bila važna za mnoge generacije mladih udeležba na svetovnih dnevih mladih ali kako so tudi dandanes odločilne za mnoge mlade misijonarske in karitativne izkušnje v tujini.

Druga dimenzija je bolj domača, značilna za župnije in tudi manjše skupnosti, kjer »se počutimo doma«, se bolje spoznavamo, skupaj molimo in praznujemo, skrbimo eni za druge

(ne da bi zapadli v opravljanje, predsodke in izključevanja).

Cerkev prvih desetletij, v kateri sem živel, je znala hitro vključiti vesoljno dimenzijo v krajevno. Spominjam se, kako je bil zaskrbljen Pavel, ki je ustanovil mnogo Cerkev v Aziji, Makedoniji in Grčiji, da bi ostal v njih živ in močan občestveni duh, a obenem, da ne bi izgubile vezi z materno Cerkvijo v Jeruzalemu.

Skupna skrb občestva za vero mora vključiti tudi skrb za osebno vero, saj vemo, da mladi včasih težko povezujejo eno in drugo:

»Med potekom katehetske poti sem skušal razumeti, kako je zelo važno za življenje osebe, da je občestvo povezano v edinosti. Vprašujem se: kakšna naj bo krščanska izkušnja posameznika, obenem občestvena in osebna?« (Fabio, 17 let).

Vera je osebna in svobodna odločitev za Jezusa – to sem izkusil tudi sam – a na tako izbiro vpliva živa skupnost, kakor je bila tista, ki se je zbirala v hiši moje matere.

Končno je treba mladim ponuditi priložnost, da doživijo močno izkušnjo dobrodelnosti, molitve, tišine, sodelovanja. Eno izmed pričevanj:

»Nekoč sem poskusila prostovoljno pomagati v Caritas; to je bila zame ena najlepših izkušenj, ki sem jih kdajkoli doživela. Čudovit je bil občutek, da lahko koristim osebam v pomanjkanju. Prvič v življenju sem se počutila v miru s seboj. Rada bi še doživela

Osebni in
občestveni
pristop do vere

Nekaj
izkušenj

podobne izkušnje» (Monica, 17 let).

Vem, da vaša škofija (zlasti preko mladinske pastorage, Karitas in Misijonskega središča), vaše župnije, vaša združenja (posebno Katoliška akcija in skavti) in nekatere verske ustanove nudijo že v samem delavnem načrtu različne možnosti za izkušnje mladih, ki si želijo takih nalog. Menim, da je to zelo pozitivno in vredno, da se še bolj ovrednoti.

6. Sodelavec apostolov

“Pozdravlja vas moj sojetnik Aristarh, poleg njega Barnabov bratranec Marko – glede tega ste prejeli navodila: če bo prišel k vam, ga sprejmite, in Jezus, imenovan Just. Od tistih, ki so iz obreze, so ti edini sodelovali z menoj za Božje kraljestvo in mi bili v tolažbo” (Kol 4, 10-11).

“Potrudi se in čim prej pridi k meni. Demá me je namreč zapustil, ker je vzljubil ta svet. Odpotoval je v Tesaloníko, Kreskens v Galatijo in Tit v Dalmacijo. Samo Luka je pri meni. Vzemi Marka in ga pripelji s seboj, ker mi zelo koristi za službo” (2Tim 4, 9-11).
“Pozdravlja te Epafrá, moj sojetnik v Kristusu Jezusu” (Fil 23).

“Pozdravljata vas prav tako izvoljena Cerkev, ki je v Babilonu, in Marko, moj sin. Pozdravite se med seboj s poljubom ljubezni! Mir vam vsem, ki ste v Kristusu!” (1Pt 5, 13-14).

Premoščena
negotovost:
Marko, Pavlov
učenec in Petrov
»sin«

Po vsem tem sem postal najprej Pavlov učenec, kasneje pa Petrov (čutil sem se zelo počaščenega, ko me je označil za »svojega sina«), kakor izražajo tudi nekatere vrstice njunih pisem. Nisem ju zapustil in v šoli apostolov sem vedno bolj spoznaval tistega Jezusa, ki sem ga mimogrede opazil v Jeruzalemu v času svojega odraščanja; tistega, ki mu je moja mama Marija sledila na njegovih poteh po Judeji, Galileji in Samariji. Ponovno sem stopil torej na pot vere in pot učenca.

Mučna pot

Pot vere skoraj nikoli ni premočrtna. Večkrat nastopijo zastoji, trenutki dvoma, obupa, lenobe – tudi to moramo omeniti – ali celo greha. Po drugi strani pa, če je vera iskrena, je lahko le trdno povezana z življenjsko izkušnjo, z njenimi veselimi in žalostnimi dogodki, z njenimi svetlimi in temnimi platmi. To velja za odrasle in gotovo tudi za mlade. So torej mladi, ki zapustijo vero in dajejo občutek, da so jo za vedno zavrgli, in drugi mladi, ki jo ponovno najdejo.

**Vera in
svoboda**

Glede odpadov od vere, ki upravičeno težijo vaše duhovnike, starše in stare starše, katehiste in pastoralne svete, da se vprašujejo, včasih z utesnjenostjo, kje je bila storjena napaka ali kaj bi lahko naredili bolje ali več, želim podčrtati vidik, ki ga radi pozabljamo: svoboda. Tudi, ko bi bili krščanska skupnost zgledna (in še prej družina), katehetska ponudba, enkratna in zapeljivo prepričljiva, karitativno pričevanje širokogrudono in ganljivo, bogoslužje pripravljeno in privlačno itd. bi pripadnost mladih in odraščajočih ne bila kljub temu stoodstotna. Nikogar ne moremo siliti, da veruje: vera ostaja vedno prosta izbira. V evangeliju se vrstice začenjajo velikokrat s »če« ali s čim podobnim: *»če hoče kdo vstopiti v življenje...«* (Mt 19,17); *»če hoče kdo biti popoln...«* (Mt 19,21); *»če mi kdo hoče služiti...«* (Jn 12,26). Vero izberemo, lahko jo tudi odklonimo.

Gospod ponuja veliko možnosti, da se tudi v mladih letih vrnemo na pot vere. Poznam zelo obetavno priložnost, ki jo nudi vaša škofija: dati mladim, ki to želijo, možnost priprave na birmo v odrasli dobi. Včasih je to posledica izbire cerkvene poroke (navadno po krajši ali daljši izkušnji skupnega predporočnega bivanja, morda že z enim otrokom ali več), včasih, ker jih je kdo prosil za botrstvo, včasih pa tudi iz osebnega nagiba, ker se želijo vrniti na pot, ki so jo zapustili. Njihova pričevanja, ki so jih predstavili vašemu škofu, so zanimiva:

»Sem Luisa, stara 21 let, zaposlena v nekem podjetju. Cerkvi sem se približala pred nekaj leti, potem ko sem se rešila hude depresije in to po zaslugi mojega fanta, ki je član nekega cerkvenega gibanja. Sklenila sem prejeti birmo, ker sem se po tem obdobju vedno bolj približevala Bogu in ker želim, da potrdi mojo vero; pa tudi zato, ker se nameravava poročiti.«

»Sem Gaia, stara 28 let, žal brezposelna. V življenju sem se velikokrat izgubila in velikokrat iskala Boga, a ga nisem mogla najti, ker sem v sebi kovala čustva, kakor so jeza in razočaranje. Končno sem se odločila za pot priprave na birmo in sem z drugimi v skupini vendarle našla Boga. Z njimi sem doživela enkratno izkušnjo, ki mi je dovolila zazreti se vase in najti vero, ki sem jo izgubila.«

»Imenujem se Patrizia, stara sem 21 let. Izbrala sem birmo. V skupini doživljam zelo lepa srečanja in ko se vračam domov, imam vedno priložnost, da razmi-

šljam o tem, kar nas »gospod« uči in nam posreduje; vedno skušam slediti njegovemu in Jezusovemu nauku, kolikor najbolj morem. Sklenila sem začeti pripravo, da bi našla pot do vere in jo utrdila.»

7. »Pax tibi Marce, evangelista meus«

“Začetek evangelija Jezusa Kristusa, Božjega Sina” (Mr 1,1).

“On jih je vprašal: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« Peter je odgovoril: »Ti si Kristus«” (Mr 8,29).

“Potem ko je stotnik, ki mu je stal nasproti, videl kako je izdihnil, je rekel: »Zares, ta človek je bil Božji Sin!«” (Mr 15, 39).

Evangelij Jezusa
Kristusa, Božjega
Sina

Vsak evangelist ima svoj simbol. Moj je lev s perutmi. V beneški inačici drži šapo na knjigi, na kateri je zapisano »Pax tibi Marce, evangelista meus.« Ob koncu svojega življenja sem postal evangelist, napisal sem najkrajšega izmed štirih evangelijev. Na željo Cerkve v Rimu sem zbral v njem Petrova pričevanja. Poslušali ga boste ob nedeljah prihodnjega bogoslužnega leta.

Lev s perutmi

Evangelij: dobra in lepa novica o Jezusu Kristusu, Božjem Sinu. Evangelij, dobra novica tudi za današnjo mladino. Neposreden stik z evangelijem, recimo kar od prilik dalje, je bolj prepričljiv kakor vsak katekizem in vsaka pridiga. Ne rečem, da ni potrebna celostna predstavitev krščanske vere, kakor jo nudi katekizem, ali da pridige niso važne, toda prva novica osebi, ki ne pozna Jezusa ali se ponovno bliža veri – kakor mladi, ki prosijo za birmo – mora biti evangelijska; tudi zato, ker krščanska vera ni abstraktna

Evangelij
in mladi

resnica in tudi ni predvsem skupek verskih dogem, moralnih principov in bogoslužij, a je živ odnos z Jezusom, kakor nam ga predstavljajo evageliji. Ko ga srečamo, kakor sem ga jaz – v začetku, tisti tragični večer, se nisem zavedel tega, kasneje pa sem to polagoma vedno bolj občutil s pomočjo pričevanja Cerkve – srečamo Odrešenika, zaklad življenja, globok smisel samega sebe in vsega. Evangelij sem napisal prav zato, da bi se to uresničilo.

Brati v celoti in
nato še evangelij
po Marku

V primerjavi s preteklimi rodovi imate vi poseben dar: vsako nedeljo lahko poslušate obilo Božje besede, pa tudi imate sredstva, da jo spoznavate in se poglobljate vanjo. Vam, odrasli, želim svetovati, da najprej preberete celoten evangelij, nato pa še mojega. Dovolj je ura ali dve: čas enega filma ali tekme ali motornega prvenstva. Je mogoče najti večer ali morda nedeljski popoldan za tako branje? Važno bi bilo brati evangelij tako, da si mislite, da ne veste nič o Jezusu, da slišite govoriti prvič o njem.

Zgradba mojega evangelija je preprosta. V njeno središče je postavljeno vprašanje: kdo je Jezus? Prvi odgovor nam nudi Peter v Cezareji Filipovi (prim. Mk 8,27-35), čeprav dokazuje, da še ni razumel dobro, kdo je Kristus, saj ima v glavi svojo podobo mesije. Drugega daje stotnik v trenutku Jezusove smrti (prim. Mk 15,37-39). Tretji odgovor mora dati vsak izmed vas sam. Sicer pa je

pot vsakega kristjana, ne le svetnikov in svetnic, ponovno pisanje evangelija na podlagi svojega lastnega življenja; neke vrste »peti evangelij«.

Rad bi, da bi mladim v vaši škofiji svetovali, naj sami napišejo komentar k mojemu evangeliju, morda v letošnjem letu. Podobno so že naredili pretekli dve leti škof z evangelijem po Luku in veroučitelji z evangelijem po Mateju.

Kakorkoli že, poskrbite, da boste našli obliko kako predlagati mladim srečanje z evangelijem, ki je beseda resnice za življenje vseh; naj postanejo protagonisti drugačnega branja in izrazijo njegovo vsebino na nov način, saj je lepa in pomembna tudi z umetniškega in simbolnega vidika (podobno kot so pred leti obravnavali prilike). Pa zakaj ne bi uporabljali, seveda razumno in previdno, tudi nova sredstva družbenega obveščanja, v katerih so zelo izkušeni?

Mladi
komentirajo
evangelij po
Marku

8. Mohor v Ogleju

Množica
pričevalcev

*“Ker nas torej obdaja tako velik oblak pričevalcev, tudi mi odstranimo vsakršno breme in greh, ki nas zlahka zapelje, ter vztrajno tecimo v tekmi, ki nas čaka. Upri-
mo oči v Jezusa, voditelja in dopolnitelja vere. On je
zaradi veselja, ki ga je čakalo, pretrpel križ, preziral
sramoto in sédel na desnico Božjega prestola” (Heb 12,
1-2).*

Mohorjeva
zgodba

Če vstopite v kripto oglejske bazilike, boste vi-
deli na freskah pripoved Mohorjeve zgodbe, pr-
vega škofa tiste skupnosti. V tisti zgodbi imam
tudi jaz pomembno vlogo. Meni so namreč za-
upali evangelizacijo Ogleja, takrat zelo važnega
rimskega pristanišča ob severnem Jadranu. Ko
sem prišel v Oglej, se je na moje oznanjevanje
spreobrn timer Mohor. Z menoj je odšel v Rim, Pe-
ter ga je posvetil za prvega oglejskega škofa in
mu naročil, naj ponese evangelij tistemu mestu
in bližnjim deželam, medtem ko je Peter mene
poslal, naj oznanjam v egiptovski Aleksandriji.
Mohor je bil umorjen med Neronovim prega-
njanjem, skupaj z diakonom Fortunatom. Njun
praznik obhajate vsak leto 12. julija.

Krščanski
Oglej

Mimo legende lahko trdimo, da so obstajali od-
nosi med najbolj severnim jadranskim prista-
niščem Oglejem in Egiptom, od koder je pri-
hajalo veliko trgovskih ladij proti severni Italiji

in srednji oz. vzhodni Evropi. Pa tudi, da je krščanstvo verjetno prišlo sem po »pripovedovanju« preprostih oseb – mornarjev, trgovcev, sužnjev ipd. Ko so postali kristjani, so začutili potrebo, da obvezno oznanijo drugim o prejetem daru in pričujejo zanj, tudi za ceno svojega življenja (mnogo je oglejskih mučencev, kakor veste).

Oglejska skupnost je bila v času škofa Teodora očitno številna in bogata z gmotnega, kulturnega in teološkega vidika, saj je lahko že po letu 313, po verski svobodi cesarja Konstantina, v Ogleju takoj zgradila prvo obsežno in večprostorno stavbo, s krasnimi mozaiki in freskami, ki jih lahko občudujete še danes.

Biti deležen krščanstva, ki ima svoje globoke korenine tako daleč v času, vam nalaga veliko odgovornost, posebno do novih generacij; tudi do tistih mladih, ki prihajajo iz drugih držav ali so otroci tujcev, ki morajo dobiti tu gostoljubnost in podporo, kakor tudi priložnost, da spoznajo Jezusa.

Evangelij je treba oznaniti tudi tistim, ki ga ne poznajo in iskati oblike za njihovo spremljanje: najprej do krsta, potem pa skozi ves čas uvažanja v krščanstvo. To spremljanje mladih in odraslih, tujcev in domačinov naj bo za vas milost, ki vam jo podarja Gospod. Ta milost lahko spodbudi vse, da vrnejo važnost krstu, posebno

Sprejmljati
do krsta

svojemu. Prepričan sem, da vam bo samo v veliko korist, če boste, skoraj prisiljeno, ponovno odkrili svojo vero in spoznali, ali ste dosledni v življenju, ko boste morali biti »pripravljeni odgovoriti na vzrok upanja, ki je v vas« in to »nežno in spoštljivo, s čistjo vestjo« (1Pt 3,15-16), kakor piše moj veliki oče in učitelj Peter. Vse to pa bo posledica vaše pripravljenosti, da ste se delno velikodušno in morda celo delno brezumno dali na razpolago krščanski skupnosti v oporo katehumenom (tistim, ki prosijo za krst) ali »ponovnim začetnikom« (npr. tistim, ki prosijo za birmo v polnoletnosti). Izkušnja katehumenata bo obogatila tudi celotno skupnost v tolikšni meri, kolikor se bo hotela vključiti pred krstom (ali birmo) in po njem v delo za sprejem mladih in odraslih, ki bodo postali živi del Gospodove Cerkve.

Ovrednotiti stara
pričevanja za vero

Pričevanje prvih krščanskih stoletij, spomin mučencev, stavbe, ki so vam jih zapustili, bi morali bolj ovrednotiti v času uvajanja v krščanstvo in delovanja mladinske pastorage. Mislim na oglejsko baziliko in na čudovito krstilnico, na baziliko sv. Evfemije in Sv. Marije »delle Grazie« ter krstilnico v Gradežu, na baziliko mučencev Kancijanov v Škocjanu in na kapelico, ki hrani sarkofaga sv. Prota in sv. Krizogona.

Prava krščanska tradicija je vèdenje, da ima krščanstvo dolgo zgodovino na domačih tleh in če jo poznamo lahko nudi mladim možnost, da čutijo priprošnjo brezštevilnih generacij, ki so verovale v Jezusa in razumevanje, da sta sedanjost in prihodnost evagelija zaupana njim. Ga bodo znali sprejeti, živeti in zanj pričevati o svojem času? O tem sem prepričan. Duh bo vedno podpiral njihovo pot vere, kakor podpira vašo.

SLOVO

Zaključujem. Spominjam se nekaterih besed, ki jih je papež Frančišek namenil mladim v poslanici za svetovni dan mladih 2017: *«Cerkev nosi s seboj dolgo izročilo, ki se prenaša iz generacije v generacijo in se ob tem obogati z izkušnjo vsakega posameznika. Tudi vaša zgodovina ima svoje mesto znotraj zgodovine Cerkve. Spominjati se preteklosti pomaga pri tem, da sprejmemo nepredvidene posege, ki jih Bog želi udejanjiti v vas in po nas. Pomaga pa nam tudi, da se odpremo za to, da smo izbrani za njegovo orodje, sodelavci njegovih zveličavnih načrtov»*.

Voščim vam, da bi vam priprošnja vaših svetih zavetnikov in bogata verska zgodovina vaše zemlje pomagali na poti pričevanja; tako boste mladi in odrasli postali vedno bolj zrela Cerkev v veri in v veselju prenovljenega življenja.

Pot skozi
brazdo verske
tradicije

POVRATEK V BENETKE

Izročitev
naloge

Pa sem spet v Benetkah. Dopoldne bom delno sodeloval na »summer school«, ki je namenjena predavateljem cerkvenega prava pri ustanovi *Marcianum*, na konici »La Salute«, prav na drugi strani »Canal grande«, nasproti trga sv. Marka. Prišel sem že sinoči, sredi močne poznopoletne nevihte, ki je tolkla po Benetkah. Danes zjutraj sem vstal že zgodaj. Ne dežuje. Prečkam most »Accademia« in sem po dvajsetih minutah že pri baziliki sv. Marka, prav med odpiranjem vrat »Porta dei fiori«, koder se vstopa k molitvi. Imel sem zmenek, moral sem dvigniti pismo.

Sveti Marko je bil mož beseda in mi je izročil besedilo. Pustil sem mu pisma odraščajočih in mladih in ga prosil, naj moli zanje (tokrat so ostala imena nespremenjena). Vem, da bo to storil. Tudi sam molim občasno za tiste, ki sem jim po Božji milosti posredoval darove Duha. Včasih jih srečam in me veseli, ko mi rečejo: »Se spomnite, da ste me vi birmali?«. Kako rad bi spremljal njihovo pot vse do odrasle dobe ali do zrelosti, a vem, da jih spremlja Gospod in poslej tudi varni pogled svetega Marka. To me pomirja.

Predno se vrnem v *Marcianum*, se ustavim še kratek čas za zadnjo molitev. Vmes sem še naglo prebral, kar sem napisal evangelistu:

»Hvala, sveti Marko, da si nam zaupal svojo pot vere. Opazil sem, da manjka še zadnje poglavje: mučeništvo, žrtvovanje svojega življenja, ki si ga v Aleksandriji uresničil za Gospoda. Mučeništvo izraža resničnost vere, pove, koliko ti je bil dragocen Gospod Jezus. Kako rad bi, da bi bil prav on zaklad tudi za nas, mladega ali starega človeka... Ni važno če je to zaklad, ki smo ga odkrili slučajno ali dragocen biser, ki smo ga dolgo iskali (prim. Mt 13,44-46). A je nekaj, zaradi česar prodamo vse, saj samo popolna odpoved vsemu za Gospoda nam more povrniti stoterno in večno življenje (prim. Mk 10, 29-30). Prepričan sem, da je prihodnost krščanstva pri nas neizogibno povezana prav z zavestjo in veseljem biti kristjan, kar morajo pokazati vsi kristjani, majhni in veliki, pa tudi skupnosti: le to je njihov zaklad. Naj živijo preprosto po evangeliju. Vse ostalo je priloga. Homilije, kateheza, bogoslužja, procesije, dobrodelni podvigi, seje, pastoralni sveti, pastoralni načrti, pastoralna pisma – vključeno s tvojim (brez zamere) – nič ne koristijo brez prepričljive vere.

Tvoj evangelij se zaključi z Jezusovim očitanjem enajsterim, ker niso verjeli in ker so bili trdega srca ("Še pozneje se je prikazal enajsterim, ko so bili pri mizi. Grajal je njihovo nevero in trdosrčnost, ker niso verjeli tistim, ki so ga videli obujenega" (Mr 16,14). Kljub temu Jezus zaupa nalogo oznanjevanja njim in tudi nam, ki nimamo nič manj trda srca: "Rekel jim je: »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarstvu! Kdor bo sprejel vero in bo krščen, bo rešen, kdor pa ne bo sprejel vere, bo obsojen. Tiste pa,

ki bodo sprejeli vero, bodo spremljala ta znamenja: v mojem imenu bodo izganjali demone, govorili nove jezike, z rokami dvigali kače, in če bodo kaj strupenega izpili, jim ne bo škodovalo. Na bolnike bodo polagali roke in ti bodo ozdraveli” (Mr 16, 15-18).

Kako tolažilne so zadnje besede tvojega evangelija: “Oni pa so šli in povsod oznanjali in Gospod je z njimi sodeloval ter besedo potrjeval z znamenji, ki so jih spremljala” (Mr 16,20).

Prosi za nas, mlade in odrasle, da bomo v zavesti velikega daru vere oznanjali veselje evangelija ter zaupali, da Gospod deluje skupaj z nami in potrjuje Besedo z znamenji svoje navzočnosti.»

Benetke, 2. septembra 2017

+
nadškof

Priloga k "Voce Isontina", št. 38, 30. september 2017.

TISKARNA BUDIN - Gorica 2017

Jagnjetova
nevesta